

Bleskový výzkum SC&C pro Českou televizi

17. listopad

Praha

16 . listopadu 2011

SC & C
MARKETING & SOCIAL RESEARCH

Marketingový a sociologický výzkum
Držitel certifikátu ISO 9001:2001 - člen ESOMAR
www.scac.cz

- **Cíle výzkumu:** Výzkum veřejného mínění zaměřený na komplexní srovnání situace před a po roce 1989.
-
- **Datum sběru:** 16. 11. 2011
- **Počet respondentů:** 623
- **Metoda výzkumu:** standardizované osobní rozhovory (face-to-face) provedené školenými tazateli agentury SC&C
- **Cílová skupina:** občané České republiky, starší 18 let (kvótní výběr podle pohlaví, věku, vzdělání respondenta a podle velikosti obce v rámci krajů)
- **Zpracování dat:** dotazníky byly podrobeny logické kontrole a data byla analyzována prostřednictvím statistického softwaru SPSS.

A1) Když srovnáte režim před rokem 1989 a současnost:

1. před rokem 1989 to bylo lepší
2. je to pořád stejné
3. nyní je to lepší
4. *nedovedu posoudit*

A2) Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky. Použijte prosím škálu 1 Určitě souhlasím, 2 spíše souhlasím, 3 spíše nesouhlasím a 4 určitě nesouhlasím.

- a) Demokracie v ČR funguje po 22 letech srovnatelně jako ve vyspělých státech Evropy.
- b) Po roce 1989 vznikly daleko lepší podmínky pro korupci.
- c) Vrcholoví politici před rokem 1989 byli méně úplatní (= dali se obtížněji uplatit/zkorumpovat) než současní.
- d) Očekávání vkládaná do vývoje po roce 1989 se naplnila.

A3) Uvedte, zda následující položky považujete za úspěch či neúspěch české demokracie po roce 1989? Vyjádřete se prosím ke každé položce!

- a) Nabídka politických stran
- b) Kuponová privatizace
- c) Vrácení zabaveného majetku tj. restituce
- d) Nabídka zboží
- e) Otevření hranic
- f) Pracovní uplatnění
- g) Kvalita vzdělání
- h) Životní úroveň
- i) Kulturní vyžití
- j) Životní prostředí
- k) Zdravotní péče
- l) Vstup do EU a NATO
- m) Rozdělení republiky
- n) Práce úřadů
- o) Zrušení trestu smrti
- p) Mezilidské vztahy
- q) Zrušení vojenské služby

A4) Jak budete trávit 17. listopad?

1. Budu ho trávit jako jiný volný den.
2. Zúčastním se nějaké veřejné akce tj. demonstrace, manifestace, oslavy
3. Budu v práci/zaměstnání

B1. Mezi lety 1948 až 1956 probíhala hlavní fáze československého protikomunistického odboje, též nazývaného třetí odboj, víte o něm něco?

1. Ano, vím docela přesně, o co jde
2. Ano, mám obecnou představu
3. Ne, mám jen letmé informace
4. Ne, o tom nevím vůbec nic

B2. Tento čtvrtek, 17. Listopadu, náš stát uzná a finančně odmění účastníky třetího odboje. Souhlasíte nebo nesouhlasíte s tímto krokem?

1. Určitě souhlasím
2. Spíše souhlasím
3. Spíše nesouhlasím
4. Určitě nesouhlasím
5. Je mi to jedno, nevím

B3. Odměna 100 tisíc korun pro účastníky tohoto odboje je podle Vás:

1. Přemrštěná
2. Odpovídající
3. Nedostatečná
4. Neměli by dostat nic
5. Nevím, je mi to jedno

B4. Měla ČR podle Vás ocenit účastníky tohoto odboje dříve než nyní?

1. Určitě dříve
2. Ne, nyní je to v pořádku
3. Ocenit by se neměli vůbec
4. Nevím, je mi to jedno

Pohlaví	Obyvatelé ČR starší 18 let
Muži	48%
Ženy	52%

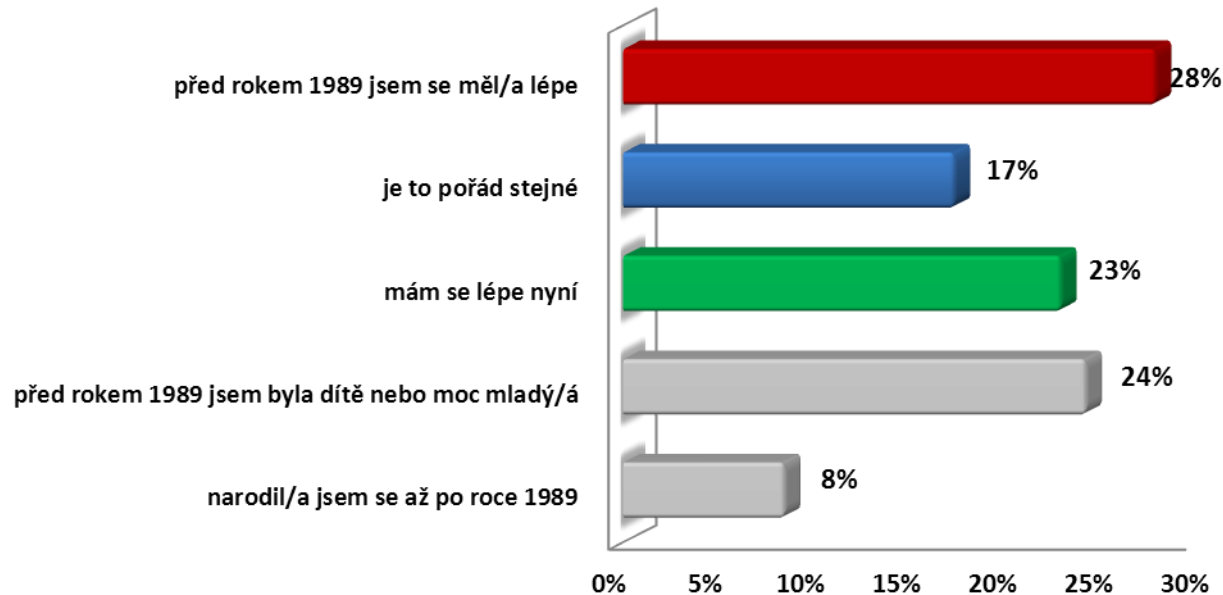
Věk	Obyvatelé ČR starší 18 let
18 – 29 let	26%
30 – 44 let	26%
44 – 59 let	25%
60 a více let	23%

Vzdělání	Obyvatelé ČR starší 18 let
Základní/vyučen(a)	43%
SŠ s maturitou / VŠ	57%

Je Čechům lépe po roce 1989?

Když srovnáte svou situaci před rokem 1989 a současnost:

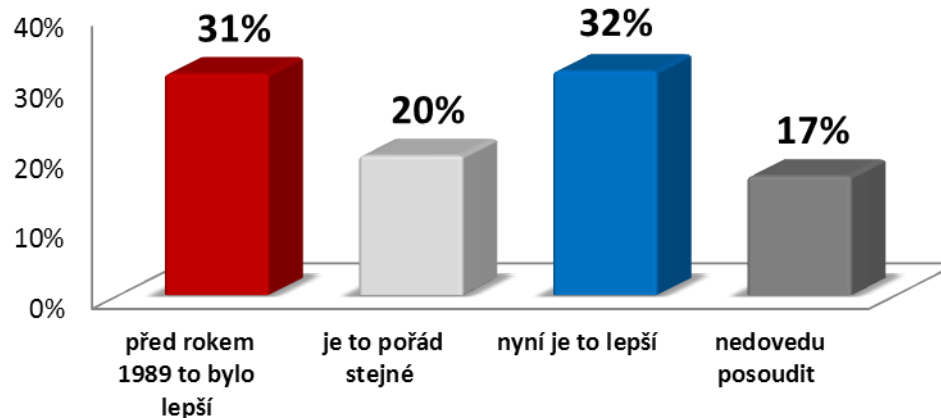
(otázka z výzkumu Lustrační zákony, 25. 10. 2011)

Měli jsme se lépe před rokem 1989 nebo nyní? Je to zcela jistě relativní, záleží, čemu přikládáme v životě největší důraz, ale v průměru se zdá, že lidé, kteří si dobu před rokem 89 už pamatují se ve 41% přiklánějí k minulosti a jen v necelé třetině k současnosti. V případě seniorů se pozitivní vzpomínky na minulost týkají 57% této skupiny (určitě to bude také souviset se skutečností, že když je člověk mladší, má více možností, zážitků atd.).

Srovnání režimů – jak si stojíme po 22 letech?

Když srovnáte režim před rokem 1989
a současnost:

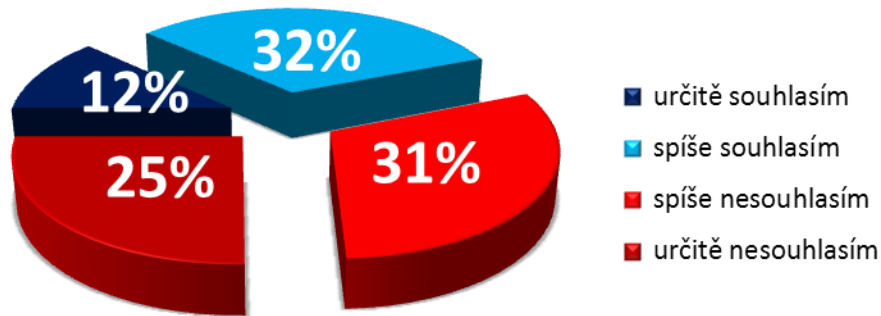

Co je lepší? Současný režim nebo ten před rokem 89? Obecně to v populaci skončilo nerozhodně, ale jsou výrazné rozdíly mezi lidmi, kteří dospěli až po roce 90 a „pamětníky“.

V případě pamětníků je mírná převaha na straně minulého režimu a další čtvrtina nevidí významný rozdíl mezi dobou tenkrát a teď. Další dramatické rozdíly vidíme mezi Prahou a okolím a zbytkem republiky, stejně jako mezi lidmi s vysokou školou a nižším vzděláním. S tím souvisí politické preference – v případě levice, kde se častěji vyskytují pamětníci a také mimopražské regiony jsou pozitiva režimu před rokem 89 vidět výrazně více, voliči pravice jsou přesvědčeni o lepším současném stavu.

Vývoj demokracie po roce 1989

Demokracie v ČR funguje po 22 letech srovnatelně jako ve vyspělých státech Evropy.

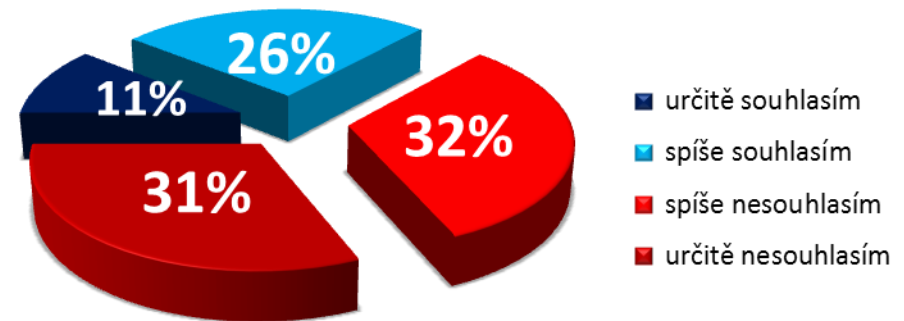

Lidé nepovažují současný stav demokracie ČR za úplně srovnatelný s vyspělými státy Evropy.

Mladší ročníky jsou více optimistické, ale také pouze v polovině případů. Opět jsou viditelné rozdíly mezi obyvateli Prahy a zbytkem republiky, ale ani v Praze nedosahuje optimismu více než 55%.

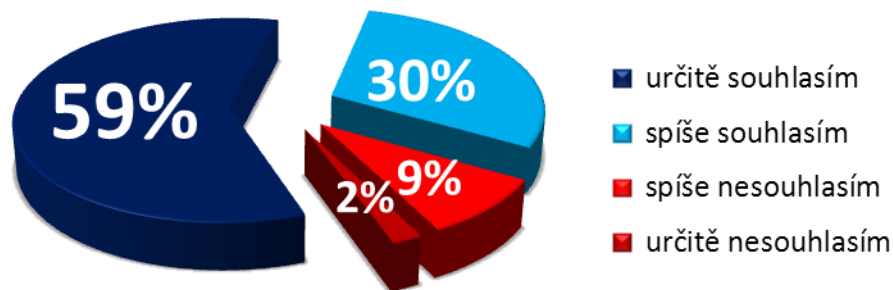
Jen větší třetina obyvatel přiznává naplnění očekávání z roku 89 – v případě mladších lidí je to opět výrazně více, ale nejedná se o nadpoloviční většinu. Opět velké rozdíly mezi okolím hlavního města a zbytkem republiky.

Očekávání vkládaná do vývoje po roce 1989 se naplnila.

Jaký vývoj zaznamenala korupce?

Po roce 1989 vznikly daleko lepší podmínky pro korupci.

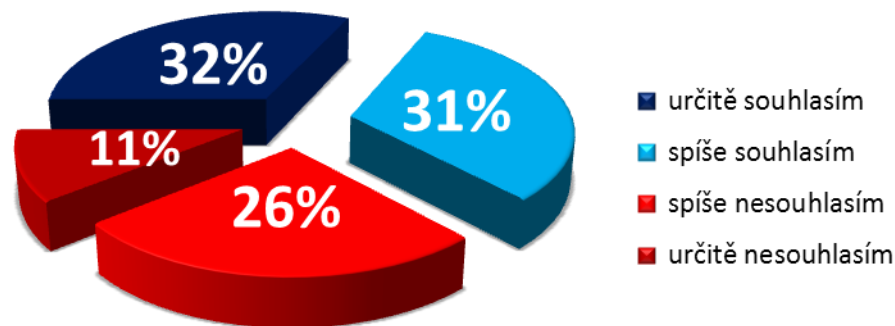
Současný režim podle drtivé většiny populace výrazně více nahrává korupci.

V tom se shodnou mladší i starší, dokonce i Praha s ostatními částmi republiky. U příznivců levicových stran je přesvědčení o pravdivosti tohoto výroku téměř 100%-ní, pravice je trochu mírnější, ale také dosahuje 75 až 80%.

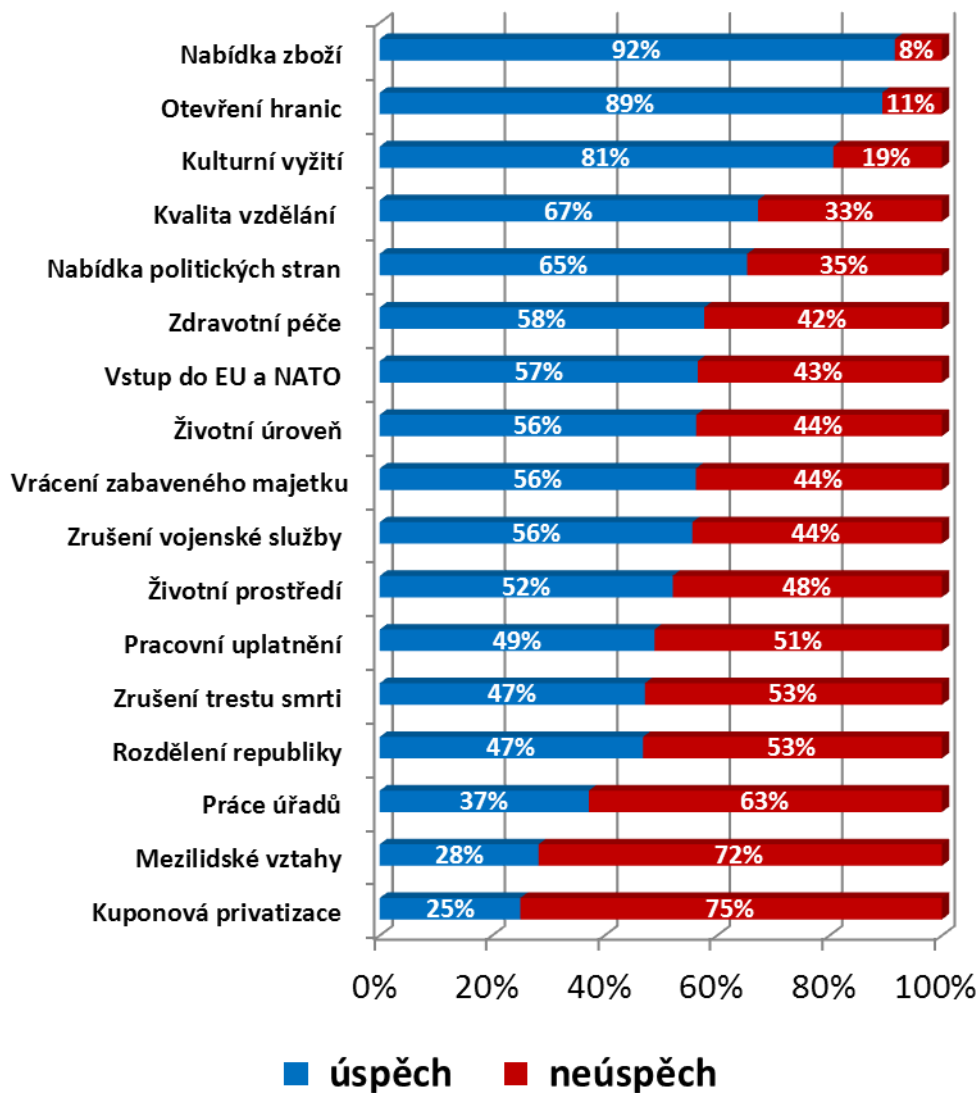
Lidé předpokládají, že ve vrcholové politice před rokem 89 nebylo tak snadné někoho zkorumpovat.

Zásadní rozdíly mezi pamětníky a mladšími nejsou, ale v Praze a okolí panuje zase jiný názor než v Čechách a na Moravě a s výrokiem souhlasí „pouze“ 52% občanů Prahy a středních Čech (zbývající Čechy, Morava 65 – 67%).

Vrcholoví politici před rokem 1989 byli méně úplatní než současní.

Jakých jsme dosáhli úspěchů, kde jsou naopak neúspěchy?

Úspěchy, kterých jsme za 22 let dosáhli, jsou vlastně tři: větší nabídka zboží, otevření hranic a větší možnosti v kulturním vyžití. Neúspěchy – také tři: kuponová privatizace, mezilidské vztahy a práce úřadů.

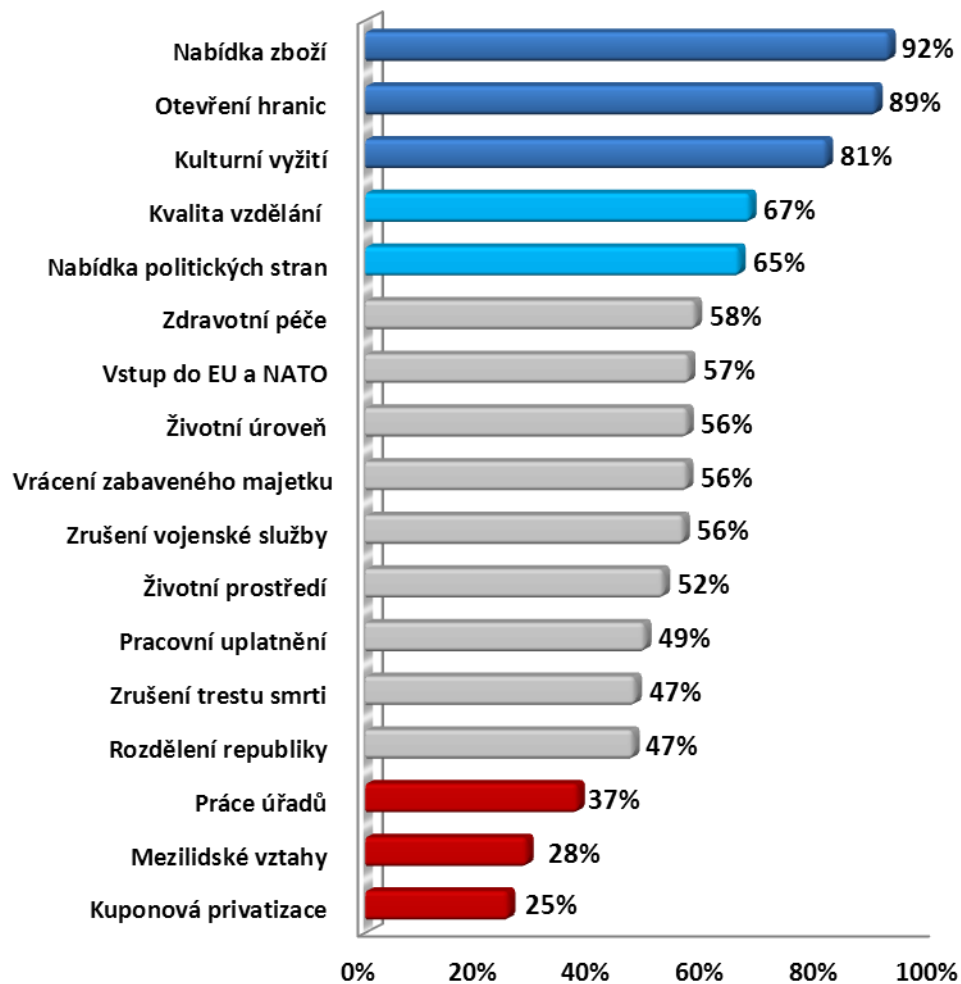
Lidé dostali na výběr ze 17 položek a většina skončila na pomezí úspěchu a neúspěchu. Mezi nadprůměrné (a tudíž vlastně úspěšné) můžeme ještě počítat kvalitu vzdělání a nabídku politických stran).

Mladí lidé jsou ve většině případů „optimističtější“ a vnímají jednotlivé položky o 10 a více procent lépe.

Jsou pouze čtyři položky, které vnímá mladší a starší generace téměř shodně – nabídku zboží, otevření hranic, nabídku politických stran a životní prostředí.

Nejsou zásadní rozdíly mezi vnímáním mužů a žen ani vzdělanostních skupin s výjimkou vojenské služby, jejíž zrušení si pochvalují především vysokoškoláci. V Praze a okolí jsou lidé pozitivnější než ve zbytku země – především v oblasti pracovního uplatnění a životní úrovně.

Tři největší úspěchy vs. tři největší neúspěchy!

Tři výrazné úspěchy

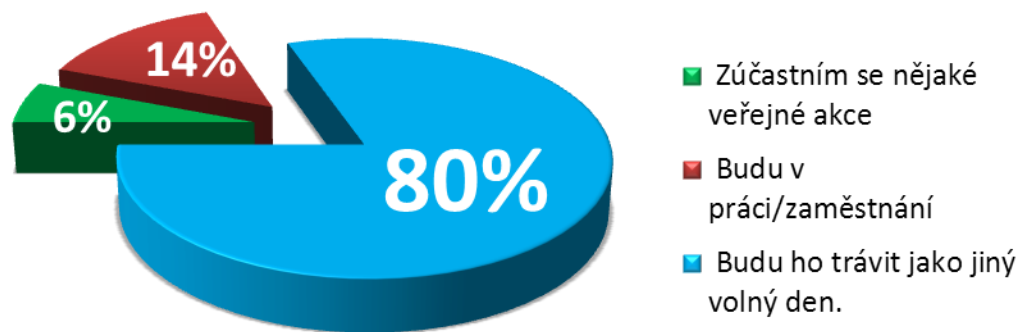
Šedý průměr

Tři výrazné neúspěchy

Hodnoty vyjadřují procento úspěšnosti dané položky

Jak budete trávit 17. listopad?

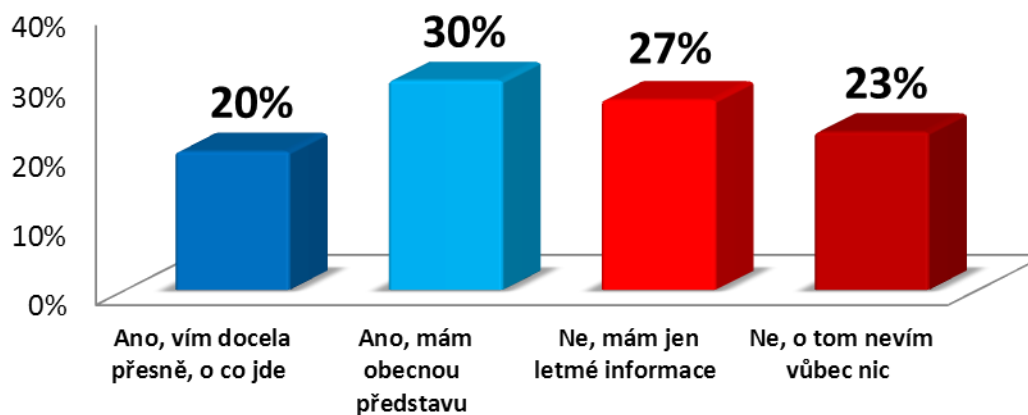
Většina Čechů tráví 17. listopad jako jiný volný den – pouze 5% z nás se chystá na nějakou veřejnou akci.

V Praze si chce užít klidu naprostá většina občanů (téměř 90%), jdou i méně často do práce než lidé v Čechách a na Moravě. Lidé na Moravě také častěji plánují návštěvu nějaké veřejné akce.

Ví lidé, co byl tzv. třetí odboj?

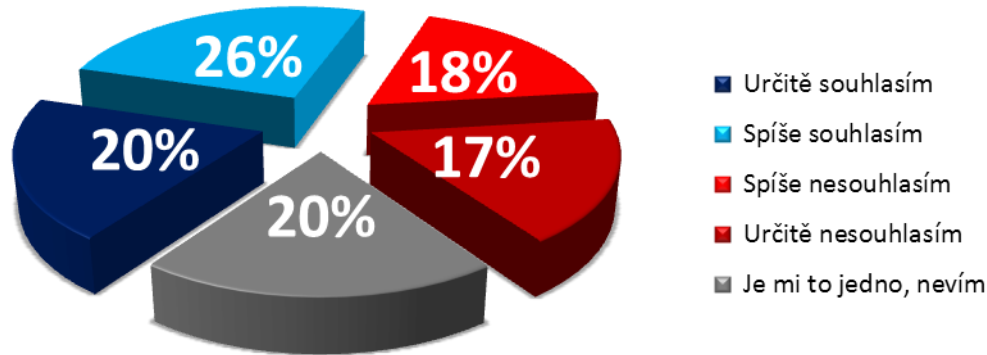
Mezi lety 1948 až 1956 probíhala hlavní fáze československého protikomunistického odboje, též nazývaného třetí odboj, víte o něm něco?

Problematika třetího odboje je relativně známá lidem starším 39 let, mladší ročníky mají buď velmi letmé, nebo žádné informace. Výrazně méně informací mají také ženy, a také lidé, kteří žijí mimo Prahu a okolí.

Jak se lidé tváří na odměnění účastníků třetího odboje?

Tento čtvrtek, 17. listopadu, náš stát uzná a finančně odmění účastníky třetího odboje. Souhlasíte nebo nesouhlasíte s tímto krokem?

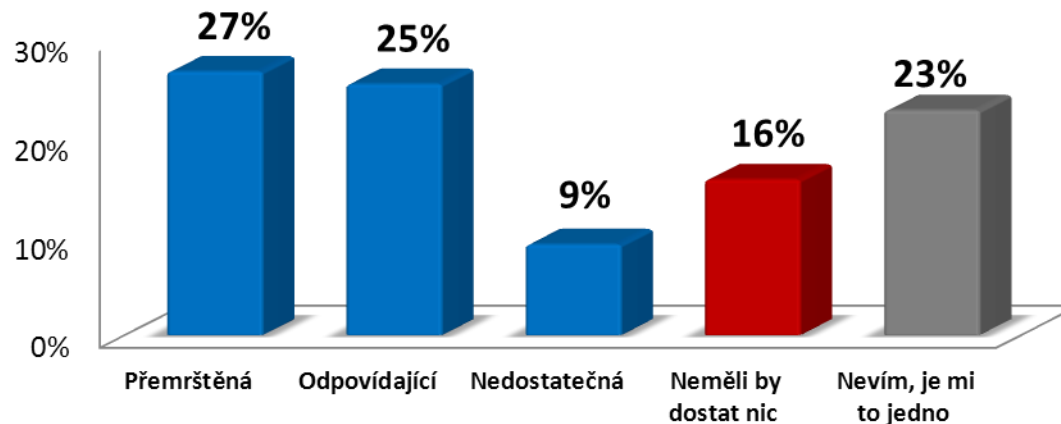

Názor na finanční odměnu účastníkům třetího odboje není jednotný – minimálně pětině lidí je to jedno (převažují ti mladší) a zbytek se rozdělí zhruba na dvě poloviny.

Je zde vidět mírně převažující souhlas, ale není to jednoznačná převaha. Souhlas je výrazně větší opět v Praze a okolí, ale i v Praze je to každému pátému člověku lhostejné (v tom se od zbytku ČR neliší). Sympatizanti levice častěji nesouhlasí (u KSČM je to výrazná dvoutřetinová většina).

Co si lidé myslí o odměně 100 000 Kč pro odbojáře?

Odměna 100 tisíc korun pro účastníky tohoto odboje je podle Vás:

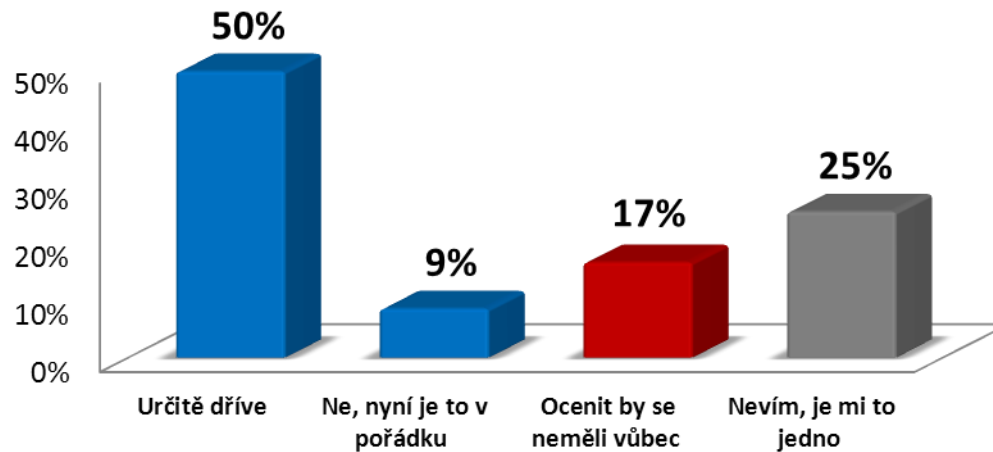
Odškodnění 100 tisíc za třetí odboj – je to hodně nebo málo? Málo podle desetiny lidí, zatímco 16% lidí si myslí, že by neměli dostat vůbec nic. A další čtvrtina považuje částku za přiměřenou.

Pamětníci režimu před rokem 89 považují těchto 100 tisíc ve třetině případů za odpovídající, naopak mladší za přemrštěnou, ale také je jim to dost často lhostejné. Nejsou rozdíly mezi Prahou a ostatními zeměmi, ani mezi muži a ženami. Existuje ale vztah mezi výší vzdělání a hodnocením, protože čím vyšší vzdělání člověk má, tím častěji bude považovat částku za adekvátní (může to souviset s hodnotou peněz, ale také s ohodnocením oběti).

Je jednoznačné, že pokud jako občan souhlasím obecně se správností odškodnění, připadá mi daná částka velmi často jako odpovídající.

Odměnit dříve než 22 let po revoluci – ano či ne?

Měla ČR podle Vás ocenit účastníky tohoto odboje dříve než nyní?

Pokud jde o čas, kdy jsou oceněni, zde panuje relativně shoda napříč populací – mělo to proběhnout dřív. To cítí stejně mladší i starší generace, stejně Praha i Morava. Lhostejných k této problematice je více mezi mladými.